

B9-0455/2023

6.11.2023

ÁLLÁSFOGLALÁSI INDÍTVÁNY

benyújtva a Tanács és a Bizottság nyilatkozatait követően

az eljárási szabályzat 132. cikkének (2) bekezdése alapján

az Oroszországgal szembeni uniós szankciók hatékonyságáról
(2023/2905(RSP))

**Michael Gahler, Andrius Kubilius, Rasa Juknevičienė, Traian Băsescu,
Isabel Wiseler-Lima, Andrzej Halicki, Andrey Kovatchev, Radosław
Sikorski, Vladimír Bilčík, Janina Ochojska, Sara Skytvedal, Henna
Virkkunen, Arba Kokalari, Alexander Alexandrov Yordanov, Eugen
Tomac**

a PPE képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az Oroszországgal szembeni uniós szankciók hatékonyságáról (2023/2905(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Oroszországról szóló korábbi állásfoglalásaira,
 - tekintettel eljárási szabályzata 132. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel Oroszország Ukrajna elleni teljes körű invázióját követően az EU és a G7-ek Oroszországgal szemben háromféle típusú szankciót kezdtek alkalmazni: (a) az orosz áruk kivitelére vonatkozó embargó, hogy csökkentsék a bevételeket, amelyekből Oroszország a háborús gépezetét finanszírozza; (b) az uniós csúcstechnológiai termékek exportjára vonatkozó embargó annak érdekében, hogy Oroszország ne tudjon modern technológiákon alapuló új katonai felszereléseket gyártani; valamint c) az agressziós háború támogatása miatt a Putyin-rezsim oligarcháira és más cimboráira vonatkozó egyedi szankciók;
- B. mivel 2022-ben az energiaforrások exportjából származó bevételek az Oroszországi Föderáció költségvetésében a teljes bevétel egyharmadát tették ki;
- C. mivel a háború kezdete óta Oroszország 532 milliárd EUR bevételre tett szert a fosszilis tüzelőanyagok exportjából, amelyből az uniós tagállamok vásárlásai több mint 178 milliárd EUR-t tettek ki¹; mivel pusztán 2022-ben az orosz energiaforrásokból származó bevételek 321 milliárd USD-t tettek ki; mivel az orosz nyersolaj- és olajtermék-kivitelből származó bevételek teszik ki az Oroszországi Föderáció bevételeinek legnagyobb részét;
- D. mivel az Európai Unió Tanácsa már 11 gazdasági és egyedi korlátozó intézkedéscsomagot fogadott el Oroszországgal szemben, amelyek az energiaágazatban is tartalmaznak bizonyos intézkedéseket, például az olajfinomításhoz szükséges konkrét áruk és technológia, az energiaipari berendezések, a technológia és szolgáltatások, a nyersolaj és a finomított kőolajtermékek, a szén és más szilárd fosszilis tüzelőanyagok tekintetében;
- E. mivel az uniós tagállamok az árplafon-koalícióval együtt árplafonokat vezettek be az Oroszországból származó vagy onnan exportált, tengeren szállított nyersolajra, kőolajra és bitumenes ásványokból előállított olajra vonatkozóan; mivel ezeket az árplafonokat a nyersolaj esetében hordónként 60 USD-ban, a diszkontáras kőolajtermékek esetében hordónként 45 USD-ban, a nyersolajhoz képest feláras kőolajtermékek esetében pedig hordónként 100 USD-ban állapították meg;
- F. mivel különböző tanulmányok becslései szerint² az orosz nyersolaj hordónkénti

¹ <https://www.russiafossiltracker.com/>.

² <https://cepr.org/voxeu/columns/design-and-implementation-price-cap-russian-oil>; <https://discovery.ucl.ac.uk/id/eprint/10174498/>; <https://www.bruegel.org/analysis/how-much-will-eu-pay-russia->

előállítási költsége körülbelül 15 USD, a dízelolajé pedig 20 USD; ezért a jelenlegi árplafonok továbbra is jelentős nyereséget biztosítanak a Putyin-rezsim számára, és az olajra vonatkozó árplafon 30 USD-ra történő csökkentése még mindig nem fogja negatívan befolyásolni a termelés volumenét;

- G. mivel a szakértők adatai szerint³ az orosz olaj hordónkénti árának 1 dolláros csökkentése 2,7 milliárd USD-val kevesebb éves exportbevétellel egyenértékű; mivel 2023 februárjában az uniós olajembargó és az árplafon Oroszországra gyakorolt hatása azt eredményezte, hogy Oroszország napi 220 millió EUR-t veszít az energiaexportból származó bevételeiből;
- H. mivel ha az árplafont az oroszországi előállítási költségekhez közelítjük, az több mint napi 100 millió EUR-val csökkentheti az exportból származó orosz nyereséget;
- I. mivel az orosz energiaforrások exportjára vonatkozó szankciók jelentős hatást gyakorolnak az orosz állami bevételekre; mivel az árplafon bevezetését követően Oroszországnak az energiaforrások exportjából származó jövedelme 2022 decemberében csaknem felére csökkent a háború előtti szinthez képest;
- J. mivel az árplafon bevezetése és az Oroszországból származó energiainportra vonatkozó uniós szankciók miatt Oroszország 2022. évi költségvetési hiánya (a bruttó hazai termék vagy GDP 2,3%-a) csaknem háromszorosa volt a háború előtti előrejelzésekhez képest;
- K. mivel bizonyos uniós tagállamoknak átmeneti eltérést engedélyeztek a tengeren szállított orosz nyersolaj, illetve vákuumgázolaj behozatalára vonatkozóan;
- L. mivel az Oroszországi Föderáció továbbra is profitál a szankciók hatálya alá nem tartozó áruk exportjából és a nem szankcionált csatornákon keresztül történő kivitelből; mivel 2023 augusztusa óta nyilvánvaló, hogy Oroszország új módszereket talál az olajra vonatkozó szankciók és árplafon megkerülésére, és az orosz olaj világpiaci ára emelkedni kezdett;
- M. mivel Oroszországnak még mindig napi mintegy 690 millió EUR bevétele van a fosszilis tüzelőanyagok exportjából (2023. augusztusi adatok); mivel az EU továbbra is havonta 2 milliárd EUR-t folyósít Oroszországnak fosszilis tüzelőanyagokért;
- N. mivel a vezetékes földgáz és a cseppfolyósított földgáz (LNG) folyamatos importja, valamint a nyersolaj és az olajtermékek behozatalára vonatkozó tilalom alóli különböző kivételek miatt az EU továbbra is Oroszország egyik legnagyobb ügyfele a fosszilis tüzelőanyagok tekintetében;
- O. mivel 2023 júliusától Magyarország, Bulgária, Szlovákia, Csehország és Spanyolország volt az orosz fosszilis tüzelőanyagok legnagyobb uniós importőre, amely országok túlnyomórészt csővezetéken kőolajat, LNG-t és vezetékes földgázt importálnak Oroszországból;

[fossil-fuels-over-next-12-months.](#)

³ <https://energyandcleanair.org/july-2023-monthly-snapshot-on-russian-fossil-fuel-exports-and-sanctions/>;

<https://www.iea.org/articles/frequently-asked-questions-on-energy-security>;

<https://www.bruegel.org/comment/eu-without-russian-oil-and-gas>.

- P. mivel a szankciók ellenére Oroszország növelte az Európába irányuló LNG-ellátást; mivel az Oroszországból az Unióba irányuló LNG-behozatal 2023 első félévében érte el az elmúlt három év legmagasabb szintjét;
- Q. mivel az orosz LNG fő beszállítója a Vlagyimir Putyinhoz közel álló orosz oligarchák tulajdonában lévő Novatek magánvállalat; mivel a Novatek jelenleg valósítja meg az Arctic-2 LNG-projektet, amelynek célja, hogy jelentősen növelje az orosz LNG nemzetközi piacokon történő értékesítését, és amely megkétszerezheti a vállalat exportkapacitását;
- R. mivel az Unióban honos személyek tulajdonában lévő hajók 2022-ben és 2023-ban is a legnagyobb arányban orosz nyersolajat szállítottak;
- S. mivel az európai alumíniumgyártás már nem versenyképes, részben a magas energiaárak, valamint amiatt, mert az orosz alumíniumgyártók növelték piaci részesedésüket;
- T. mivel a Roszatom és az orosz atomenergia-ágazat továbbra sem szerepel a szankciócsomagokban, annak ellenére, hogy a zaporizzsjai atomerőműben nyilvánvalóan és tartósan megsértik a nukleáris biztonságot és védelmet; mivel a Roszatom a leányvállalatain keresztül kritikus fontosságú technológiákat és anyagokat importál az orosz katonai-ipari komplexumba; mivel a Roszatom az európai nukleáris technológiai vállalatokkal a megszokott módon folytatja tevékenységét, és ezért továbbra is megadja a VVER-1000 reaktorokhoz szükséges tüzelőanyag gyártóinak engedélyt; mivel 2022 és 2023 folyamán az EU és tagállamai jelentős előrelépést tettek az orosz nukleáris ipartól való függőségük csökkentése terén, és ezért az EU most sokkal jobb helyzetben van ahhoz, hogy szankciókat fogadjon el a Roszatommal szemben;
- U. mivel számos bizonyíték⁴ áll rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy az Oroszországi Föderáció a csúcstechnológiai és kettős felhasználású termékek uniós kivitelére vonatkozó szankciókat nem uniós országokon keresztül kívánja megkerülni; mivel ezek a nem uniós országok az Oroszországgal szembeni uniós szankciók bevezetése óta jelentősen növelték ugyanezen uniós termékek Oroszországba irányuló exportját;
- V. mivel 2022 decemberében az EU David O’Sullivan-t nevezte ki az uniós szankciók végrehajtásáért felelős nemzetközi különmegbízottnak;
- W. mivel Oroszország bejelentette, hogy védelmi költségvetését 2024-ben közel 70%-kal növeli, és az eléri a 107 milliárd EUR-t, azaz a GDP 6%-át (a 2023. évi 63 milliárd EUR-hoz, azaz a GDP 3,9%-ához képest);
1. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy tegyenek lépéseket az uniós szankciópolitika elmélyítése, megerősítése és hatályának kiterjesztése terén annak érdekében, hogy tovább csökkentsék Oroszország azon képességét, hogy háborús erőfeszítéseit finanszírozza és a nyugati technológiákat fegyvergyártásra használja fel;
 2. felszólítja az EU-t, tagállamait és az árplafon-koalíciót, hogy a nyersolajra vonatkozó

⁴ [‘Päckchen für Putin’, Der Spiegel, Nr. 21 / 20.5.2023](#) (a cikk németül van).

árlafont a jelenlegi 60 USD/hordóról 30 USD/hordóra csökkentésük;

3. ösztönzi az uniós tagállamokat, hogy vizsgálják meg az Európai Unióba irányuló orosz cseppfolyósított szénhidrogéngáz és az orosz LNG behozatalára vonatkozó embargó bevezetésének lehetőségét, és e vizsgálat elvégzéséig fontolják meg az egyes tagállamokba irányuló orosz LNG-behozatal leállítását;
4. felhívja az uniós tagállamokat és az árplafon-koalíciót, hogy vezessenek be árplafont az orosz nitrogénműtrágya exportjára vonatkozóan;
5. felkéri a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a tüzelőanyag-behozatal korlátozására vonatkozó mechanizmusra, amennyiben a tüzelőanyagokat nem uniós országok állítják elő orosz olaj felhasználásával;
6. felhívja az árplafon-koalíció országait, hogy tiltsák meg az orosz olaj és LNG felségvizeiken és kizárólagos gazdasági övezeteiken keresztül történő átrakodását;
7. felhívja a Bizottságot, hogy vezessen be szankciókat az oroszországi Arctic-2 LNG-terminál építésében részt vevő orosz és nemzetközi vállalatokkal szemben;
8. felhívja az EU-t, hogy vezessen be rendszeres ellenőrző vizsgálatokat a nem orosz eredetűnek nyilvánított szállítmányokra vonatkozóan, az olaj kémiai ismertetőjegyei révén; megjegyzi, hogy az olyan nyersolajszállítmányokat, amelyeken nem végeznek elemzést vagy amelyek nem vesznek részt az ellenőrzési rendszerben, automatikusan orosz olajként kezelik, és azokat az árplafonnak megfelelően (piaci árak alatt) kell értékesíteni, és nem lehet a nyugati piacokra szállítani;
9. felkéri a Bizottságot, hogy tegyen javaslatot a tartályhajóknak nyújtott szolgáltatások korlátozására és a tartályhajók Oroszországnak történő eladására vonatkozó embargóra, valamint a tartályhajók európai biztosítási szolgáltatásainak korlátozására, amennyiben azokat orosz olaj exportálására használják;
10. sürgeti a Bizottságot és a többi uniós intézményt, hogy vezessenek be megerősített és központosított uniós szintű felügyeletet az orosz energiaforrások exportjára vonatkozó szankciók végrehajtása tekintetében, ami megakadályozná Oroszországot abban, hogy új módszereket keressen és találjon a szankciók megkerülésére;
11. sürgeti a Bizottságot, hogy terjessze ki az alumíniumra vonatkozó, Oroszországgal szembeni szankciókat; sürgeti továbbá, hogy vizsgálja meg, milyen más típusú termékek esetében növekedhet az orosz gyártók piaci részesedése, és tegye meg a megfelelő lépéseket;
12. felhívja az uniós tagállamokat, hogy vezessenek be szankciókat a Roszatommal, annak vezetésével és leányvállalataival szemben, és ezért az együttműködés lehetőségét az Unió energiabiztonságához feltétlenül szükséges mértékre korlátozzák;
13. felhívja a Bizottságot és az Euratom Ellátási Ügynökséget, hogy vizsgálja felül a Roszatommal folytatott jelenlegi együttműködést, és nyújtson támogatást az orosz üzemanyag, alkatrészek és szolgáltatások lehetséges alternatívákkal való helyettesítéséhez, figyelembe véve Ukrajna sikeres tapasztalatait;

14. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy fontolják meg az orosz nukleáris fűtőanyagok, például az urán behozatalára, valamint az EU azon tagállamaira vonatkozó tilalom bevezetését, amelyek együttműködnek Oroszországgal a nukleáris technológia – ezen belül az atomerőművekben szükséges újrahasznosítási és újrafeldolgozási technológiák – terén;
15. felhívja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy tegyenek további erőfeszítéseket az EU-ban gyártott csúcstechnológiai és kettős felhasználású termékek Oroszországba irányuló exportjára vonatkozó szankciók megkerülésének megállítására érdekében;
16. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy a Belaruszba irányuló áruexportra vezessenek be hasonló szankciókat, és figyelmeztessék a nem uniós országokat arra, hogy szankciókat alkalmazhatnak velük szemben, ha nem hagynak fel a szankciók hatálya alá tartozó áruk EU-ból Oroszországba történő továbbítására irányuló szolgáltatások nyújtásával;
17. felhívja az EU-t és tagállamait, hogy vezessenek be olyan új rendelkezéseket az uniós szankciók megkerülésében részt vevő vállalatokra vonatkozóan, amelyek kizárnák ezeket a vállalatokat az Ukrajna helyreállítását, újjáépítését és korszerűsítését célzó Ukrajna-eszköz projektjeinek végrehajtásában való részvételből;
18. felhívja a Bizottságot, hogy fontolja meg egy szankcióért felelős biztos politikai pozíciójának létrehozását, ami elősegítené az uniós szankciós politika végrehajtásának jobb összehangolását;
19. sürgeti a Tanácsot, hogy vegye fel szankciós jegyzékére Kirill pátriárkát, Vaszilij Nyebenzját, az Oroszországi Föderáció ENSZ melletti állandó képviselőjét, Dmitrij Poljanszkijt, az Oroszországi Föderáció ENSZ melletti állandó képviselőjének első helyettesét, Szergej Karaganovot, a Kül- és Védelempolitikai Tanács szerkesztőbizottságának elnökét és Dmitrij Trenint, a Nemzeti Kutatóegyetem Közgazdasági Kara Világgazdasági és Világpolitikai Tanszékének kutatóprofesszorát, akik élen járnak az Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborújával kapcsolatos dezinformáció terjesztésében, és nyíltan felszólították Oroszországot arra, hogy mérjen nukleáris csapást a NATO-tagországokra;
20. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az Európa Tanácsnak, valamint a G7-országok kormányainak és parlamentjeinek.